

Udskriftsdato: 10. januar 2026

KEN nr 9008 af 23/02/1981 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse O-9-81 om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke - børnemishandling

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 10630-80

Ankestyrelsens principafgørelse O-9-81 om anbringelse uden for hjemmet uden samtykke - børnemishandling

Resume:

Ankestyrelsen tiltrådte, at et socialudvalg (nu børn og unge udvalget) havde anbragt et nyfødt barn uden for hjemmet. Barnets fader var 1 1/2 år tidligere blevet idømt 1 års fængsel for vold af særlig rå og brutal beskaffenhed mod barnets 3 år ældre broder, der som følge heraf var blevet anbragt uden for hjemmet og fortsat var anbragt i familiepleje.

Retslægerådet havde under straffesagens behandling udtalt, at der på grund af faderens personlighedstræk ville være en ikke ringe risiko for nye lignende lovovertrædelser.

På Ankestyrelsens foranledning blev der af en børnepsykiatrisk afdeling foretaget en undersøgelse af moderens og faderens relationer til det nyfødte barn. I en erklæring fra afdelingen frarådedes det at hjemgive barnet, idet faderen, der skønnedes at ville blive den dominerende i opdragelsen, ikke skønnedes egnet som opdrager.

Ankestyrelsen fandt det efter de foreliggende oplysninger godtgjort, at betingelserne for barnets anbringelse uden for hjemmet var opfyldt.

Kassation:

Principafgørelsen har ikke længere vejledningsværdi

Kassationsdato:

05-06-2009

Love:

Lov om social bistand - lovbekendtgørelse nr. 637 af 27. september 1989 - § 35

Sagsfremstilling:

En advokat indankede for forældrene til et nyfødt barn en af et socialudvalg truffet beslutning om anbringelse af parrets nyfødte barn A uden for hjemmet i medfør af bistandslovens § 123, stk. 1, nr. 1.

Det fremgik af sagen, at barnets forældre, der flyttede sammen i 1975, havde et andet fællesbarn B født i 1976.

I 1978 blev B på forvaltningens foranledning indlagt på hospital til observation for fysisk vold. Ved udskrivningen 14 dage senere blev drengen med moderens samtykke anbragt i familiepleje, hvor han stadig opholdt sig.

Faderen blev idømt fængsel i 1 år efter straffelovens § 244, stk. 4, jf. stk. 2 og 3.

Retten fandt det bevist, at faderen i tiden fra begyndelsen af december 1977 indtil marts 1978 flere gange dels med knyttet hånd og dels med flad hånd havde slået B i hovedet, at han en dag omkring den 1. marts 1978 havde løftet drengen til omkring brysthøjde og derfra kastet ham ned i et halvfyldt badekar, og at han en dag 3 gange satte ham op på en støvsuger, som han derpå trak væk under drengen, så han faldt på gulvet, hvorefter han kastede støvsugeren efter drengen.

Retten fandt, at den vold, som det fandtes bevist, at han havde gjort sig skyldig i, henset til drengens alder, var af særlig rå og brutal beskaffenhed. Da volden var udøvet gennem længere tid og måtte anses for grov, fandt retten endvidere, at han havde gjort sig skyldig i mishandling af drengen.

Faderens tidligere hustru, med hvem han havde 3 børn, havde som vidne under retssagen forklaret, at faderen ofte under deres samliv havde slået hende, hendes særbarn og sine egne børn.

Retslægerådet havde under sagens behandling for retten udtalt, at der på grund af sigtedes personlighedstræk ville være en ikke ringe risiko for nye, lignende lovovertrædelser.

I slutningen af 1978 blev faderen prøveløsladt bl.a. på vilkår, at han i ét år blev undergivet tilsyn, og at han i tilsynstiden ikke uden tilsynsmyndighedens samtykke havde forbindelse med B eller bofællesskab med personer, hos hvem der opholdt sig børn under 15 år.

Under fængselsopholdet besøgte moderen ofte B's fader og nogle gange besøgte hun B hos plejefamilien, hvor hun ikke kom mere efter prøveløsladelsen. På opfordring fra tilsynsværgeren fra kriminalforsorgen besøgte hun dog B én dag i oktober 1979.

Ifølge B's sundhedsplejerske havde moderen været meget lidt egnet til at passe et barn og havde virket helt uinteressert i barnets trivsel og pleje.

Siden prøveløsladelsen havde faderen modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse. Han havde siden 1975 kun haft arbejde af kortere varighed.

Ved møde på socialforvaltningen, hvor vilkårene for prøveløsladelsen blev gennemgået, blev B's forældre frarådet at sætte flere børn i verden.

B's forældre indgik ægteskab i slutningen af 1979 og fik et barn få dage efter. Samme dag traf formanden for det sociale udvalg beslutning i henhold til bostandslovens § 127, stk. 1, om anbringelse af barnet uden for hjemmet på hospitalet, således at barnet direkte fra hospitalet ville blive anbragt på spædbørnehjem, indtil en mere hensigtsmæssig placering var fremskaffet.

Den af formanden truffe beslutning stadfæstedes af Ankestyrelsen.

Det sociale udvalg havde i møde i januar 1980 godkendt den foreløbige beslutning og besluttede endvidere i medfør af bostandslovens § 123, stk. 1, nr. 1, at anbringe barnet uden for hjemmet, og muligt i egnet plejehjem.

Udvalget havde navnlig begrundet afgørelsen med, at udvalget ikke havde fundet det forsvarligt at lade barnet have ophold i hjemmet, idet der næredes frygt for, at det ville kunne blive udsat for mishandling af sin fader.

Barnet opholdt sig fortsat på spædbørnehjemmet.

Afgørelse:

Ankestyrelsen besluttede at udsætte sagen på en undersøgelse af moderens og faderens relationer til det nyfødte barn på en børnepsykiatrisk afdeling og opnåede forældrenes tilslutning hertil.

I den af afdelingen afgivne erklæring blev det frarådet, at barnet blev hjemgivet. Dette begrundedes bl.a. med, at det skønnedes, at faderen ikke var egnet som opdrager på grund af sit selvoptagne, lunefulde og aggressive gemyt. Det var afdelingens indtryk, at faderen ville blive den dominerende i opdragelsen, idet moderen, der virkede følelsesmæssigt varmere, virkede umoden, uselvstændig og dybt afhængig af ægtefællen, og hendes ressourcer med hensyn til at klare dagligdagens problemer bedømtes som

yderst beskedne. Afdelingen var endvidere meget pessimistisk med hensyn til forældrenes eventuelle samarbejde med støttepersoner, f.eks. sundhedsplejerske og sagsbehandler, idet faderen antagelig i praksis ikke ville kunne acceptere et sådant samarbejde.

Ifølge bistandslovens § 123, stk. 1, nr. 1, kan det sociale udvalg, når det er absolut påkrævet af hensyn til et barns velfærd, uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver træffe beslutning om anbringelse af barnet uden for hjemmet.

Efter de foreliggende oplysninger fandt Ankestyrelsen det godtgjort, at betingelserne for barnets anbringelse uden for hjemmet i medfør af nævnte lovbestemmelse var opfyldt, hvorfor den af det sociale udvalg truffne beslutning herom stadfæstedes.

Ankestyrelsens afgørelse blev ved dom den 4. december 1980 tiltrådt af Østre Landsret.